

det end er —, som vil værne om Sundhed i Administrationen og i det offentlige Liv; og hvis et Ministerium ikke er i Stand dertil, er det min Mening, at saa kan Rigsdagen gøre det, ikke Finansudvalgene, men netop Rigsdagen.

Men der er en anden Side i Sagen, som forekommer mig værdifuldere, og det er den Side, som er draget frem af Erhvervs-partiet. Den vilde jeg gerne sige et Par Ord om, og da jeg ikke selv har saa megen personlig Erfaring paa dette Omraade, vil jeg gerne fremføre, hvad der udtales i et Brev til mig fra en Mand, der er ansat i en af Etaterne i en meget underordnet Stilling. Med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg gerne bruge denne Mands Ord ved at oplæse noget af dette Brev. Han skriver saaledes: „Undertegnede, der siden 1916 har benyttet min Fritid til at skaffe mig et højest nødvendigt Tillæg til min Gage, om hvis Utilstrækkelighed der vel end ikke hos de lovgivende og tænkende Myndigheder kan herske nogen Tvivl, tillader sig herved at protestere imod, at der gives Love, hvorved man foreskriver, hvad en Tjenestemand skal bruge sin Fritid til. Nuværende Minister Klaus Berntsen har en Gang vendt sig mod en nidkær Høker, der havde bragt dette Spørgsmaal paa Bane, med den Bemærkning, at han aldeles ikke vilde blande sig i, hvad Tjenestemændene brugte deres Fritid til.

Eller mon det skulde være mere samfundsnyttigt at bruge sin Fritid til uproduktive Ojemed, saasom Kortspil, Kaféliv m. m., hvilket jo dog endnu ikke er forbudt paa anden Maade end ved Gagens Fastsættelse? Hvad er Konsekvensen af den paatænkte Undtagelseslov? Hvis jeg, der har 16 Høns, køber 50 til, bliver jeg saa Hønseriejer og altsaa „forbudt“? Eller hvis jeg avler flere Porrer og Kaal i min Have, end jeg selv kan konsumere, bliver jeg saa Gartner og derved farlig for mine Omgivelser?

Den Forretning, jeg har drevet ... er Tilvirkning af Fiskekasser; det er ingen Storindustri, Arbejdsstyrken er en gammel Mand, der var træt og kasseret af alle andre, da han begyndte hos mig, hvor han er glad ved at være, og hvor han har tjent sin Ugølen i alle de Aar. Men det er en Virksomhed, som skaffer mig det Tillæg til min Gage, som jeg ikke kan undvære, hvis mine Børn skal kunne faa nogen Uddannelse, saa de ikke skal være nødt til senere hen at græmme sig over, at alle Foreteelser i Verden, det forbigangne saa-

vel som det nuværende, er dem en lukket Bog.

Jeg kan med tørre Tal bevise Dem, at jeg ikke *kan* (jeg *vil*, men *kan* ikke) klare mine Udgifter med min Gage. Er det da saa nødvendigt, at vi skal slaas ned? Hvad er det for en mægtig Drivfjeder, som tvinger alle Partier til at hade os. Vi har jo kun Støtte hos Socialdemokratiet, og Gud bedre os for øvrigt for denne Støtte, hvis man er saa uheldig at høre til de Tjenestemænd, man eufemistisk har kaldt „Guld-snorene.““

Jeg ved af andre Breve og af Samtaler, at dette er Udtryk for en Stemning, der er dybt nede. Det vilde, synes jeg, være en tragisk Ting, hvis man nu giver sig til at bestemme, hvad Folk skal benytte deres Fritid til, og vil forbyde, at de maa give sig af med produktive Formaal i den Tid, de har tilovers ud over de 8 Timer, som er det højeste, de maa arbejde i Statens Tjeneste. Det er den Side af Sagen, der, om jeg saa maa sige, vender mod Høkeren, som blev omtalt i dette Brev; den Side, som vender mod Cheferne indenfor Departementerne, har jeg haft Lejlighed til at drøfte tidligere, og jeg haaber og har Indtrykket af nu i Dag, at dette høje Ting med Hensyn til denne Side ikke staar videre langt borte fra det Standpunkt, som vi dog var nogle, der i Fjor gjorde gældende.

Statsministeren (N. Neergaard): Jeg tror, at enhver, der erindrer de Forhandlinger, der i Anledning af den udenrigsministerielle Lønningslov blev ført om det i Dag foreliggende Spørgsmaal, vil give mig Ret i, at selv noget saa ophøjet som dette høje Ting ikke kan siges ganske frit for at være almindelige menneskelige Vilkaar underkastet i Retning af Stemningsomslag. Her er et meget betydeligt Stemningsomslag at konstatere fra i Fjor til i Aar.

Naar jeg har forelagt dette Lovforslag, har jeg handlet efter et bestemt Paabud i en tidligere Lov. Jeg maa ærligt tilstaa, at havde jeg ikke været nødt dertil ved et Paabud i den i Fjor vedtagne udenrigsministerielle Lov, havde jeg ikke yovet mig ind paa et saa farligt og saa lidet frugtbringende Omraade som dette. Men jeg var bundet dertil, jeg havde en bestemt Forskrift om inden den 1. December at fremsætte et Lovforslag om Ændring af Tjenestemandslovens § 44, og i hvilken Retning dette skulde gaa, kunde der ikke være nogen som helst